

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ- ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΕΜΠΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2023
ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. ΜΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ

1^η δραστηριότητα

A1.

Από το κείμενο αντλούνται από τα παρακάτω:

Τρία οφέλη για την ψυχική υγεία:

- "...έχουν την ικανότητα να υπομένουν καλύτερα τις εργασιακές πιέσεις... νιώθουν πιο χαλαροί. Είναι πιο ψύχραιμοι και υπομονετικοί σε σχέση με τους συναδέλφους τους..."
- "...ξεχνάνε τα προσωπικά τους προβλήματα... παρακάμπτουν ψυχολογικά και κοινωνικά τους αδιέξοδα."
- "...η ένταξη σε μία νέα κοινωνική ομάδα, την οποία επέλεξαν ελεύθερα, τους προσφέρει το ανιδιοτελές αίσθημα αισιοδοξίας, πληρότητας και προσωπικής δικαίωσης..."

Δύο οφέλη για την κοινωνική ζωή:

- "...νέες κοινωνικές επαφές με άτομα με τα οποία μοιράζονται τις ίδιες προσωπικές ανησυχίες και κοινωνικοπολιτικές απόψεις..."
- "...ομαδικό χαρακτήρα της εθελοντικής εργασίας... ξεχνάνε τα προσωπικά τους προβλήματα... παρακάμπτουν ψυχολογικά και κοινωνικά τους αδιέξοδα."

Σύνθεση σε κείμενο:

Στο απόσπασμα παρουσιάζονται οφέλη από την ένταξη σε εθελοντικές ομάδες. Σε ψυχολογικό επίπεδο, ο εθελοντής ηρεμεί ψυχικά και καταφέρνει με υπομονή να διαχειριστεί τις πιεστικές συνθήκες του εργασιακού του περιβάλλοντος, ξεπερνά ψυχολογικά αδιέξοδα λόγω της ένταξής του σε νέες κοινωνικές ομάδες, και αισθάνεται ολοκλήρωση και περηφάνια μέσω της προσφοράς. Όσον αφορά τα οφέλη σε επίπεδο κοινωνικής ζωής, ο εθελοντής έρχεται σε επαφή με νέους ανθρώπους με τους οποίους έχει κοινούς προβληματισμούς και ευαισθησίες, ενώ παράλληλα εξαιτίας της ομαδικότητας που προσφέρει η εθελοντική προσφορά αντιμετωπίζει τις κοινωνικές του δυσκολίες.

2^η δραστηριότητα

A2. α) "Καθώς η εθελοντική εργασία... ποτέ ότι είχαν." : Θεματική περίοδος

"Κοινωνικοποιούνται, έρχονται... καθημερινών προβλημάτων." : Λεπτομέρειες/Σχόλια

"Γενικότερα, ο εθελοντισμός... χαμόγελο στη ζωή μας." : Κατακλείδα πρόταση.

β) ομαδική = συλλογική

ενισχύεται = ενδυναμώνεται, βελτιώνεται

αδράνεια = στασιμότητα, παθητικότητα

3^η δραστηριότητα

A3. Άρθρο για την ιστοσελίδα του σχολείου: επικαιρότητα, αντικειμενικό-πληροφοριακό ύφος-απλό, καθημερινό λεξιλόγιο.

ΤΙΤΛΟΣ: Άνθρωποι για τον Συνάνθρωπο

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Σε μια εποχή, όπως η δική μας, που οι κοινωνίες ταλανίζονται από ανθρωπιστική κρίση, το κράτος αδυνατεί να καλύψει τις ανάγκες πολλών συμπολιτών μας, με αποτέλεσμα αυτοί να οδηγούνται σε αδιέξοδο. Η πραγματικότητα -όπως διαμορφώνεται- ενεργοποιεί σημαντικό αριθμό ανθρώπων και οδηγεί σε μια ενεργητική και θετική στάση ζωής με την ανάληψη εθελοντικής δράσης, η οποία συχνά είναι αυθόρμητη και αποκτά μαζικό χαρακτήρα.

ΚΥΡΙΟ ΜΕΡΟΣ:

1^ο Ζητούμενο/ 1^η Παράγραφος

Ο εθελοντισμός προσλαμβάνει διάφορες μορφές αντίστοιχες με τα προβλήματα που καλούμαστε σε κάθε περίπτωση να αντιμετωπίσουμε. Πρόκειται: α) για ανθρωπιστική δράση, προκειμένου να ανακουφιστούν οι συνάνθρωποί μας που βιώνουν έκτακτες συνθήκες, όπως μια φυσική καταστροφή, τον πόλεμο ή βρίσκονται κάτω από το όριο της φτώχειας.

β) για κοινωνική δράση, αποσκοπώντας στην παροχή στήριξης σε ανθρώπους που αδυνατούν να καλύψουν μόνοι τους τρέχουσες ανάγκες και να συμμετέχουν στην κοινωνία.

γ) για περιβαλλοντική δράση, αφού η προστασία του περιβάλλοντος συνιστά προϋπόθεση για την επιβίωσή μας απολαμβάνοντας υψηλό επίπεδο ζωής.

2^ο Ζητούμενο/ 2^η Παράγραφος

Ο χώρος του σχολείου εξοικειώνει τους μαθητές με την κοινωνία και τους μυεί στο πνεύμα του εθελοντισμού. Αυτό επιτυγχάνεται με:

α) Συλλογή τροφίμων ή ειδών ρουχισμού ή χρημάτων, για να δοθούν σε συνανθρώπους μας, οι οποίοι δεν μπορούν να βιοποριστούν.

β) Συγκέντρωση φαρμακευτικού υλικού και καθιέρωση ημέρας αιμοδοσίας με τη συμμετοχή μαθητών κι εκπαιδευτικών.

γ) Επίσκεψη σε ιδρύματα κι εργασία κοντά σε αδύναμα μέλη της κοινωνίας μας, όπως οι ηλικιωμένοι.

δ) Ενεργή συμμετοχή των μαθητών σε συσσίτια.

ε) Συγκρότηση περιβαλλοντικών ομάδων στις οποίες οι μαθητές θα καταπιάνονται με τη βελτίωση της περιοχής τους.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ:

Οι νέοι οραματιζόμαστε μια κοινωνία χωρίς προβλήματα, στην οποία η εθελοντική δράση είναι περιττή. Από τη στιγμή, όμως, που τα προβλήματα παραμένουν άλυτα, έχουμε χρέος να κινητοποιηθούμε δραστικά αντί αναλώνουμε τον χρόνο μας σε καταγγελίες ή ευχολόγια.

(Ο συντάκτης)

Β. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

1^η δραστηριότητα

Ο Μπ. Μπρέχτ στο ποίημά του προβάλλει το κοινωνικό φαινόμενο της αστεγίας, την ανάγκη κινητοποίησης και εθελοντικής προσφοράς, καθώς και τη φθορά των ανθρώπινων σχέσεων στην "εποχή της εκμετάλλευσης". Αφενός, άστεγοι αναζητούν "ένα καταφύγιο για τη νύχτα", όπως δηλώνεται και στον τίτλο του ποιήματος, περιμένοντας "στη γωνία της 26ης Οδού και του Μπροντγουαίη". Οι άστεγοι αυτοί χρειάζονται κάποιον να τους προφυλάξει "απ' τον άνεμο" και από το "χιόνι". Αφετέρου, γίνεται αναφορά στην αξία του εθελοντισμού, καθώς ένας άνδρας "στέκει κάθε βράδυ" και "βρίσκει ένα καταφύγιο... κάνοντας εκκλήσεις στους διαβάτες". Το ποιητικό υποκείμενο αναρωτιέται αν, ωστόσο, η προσφορά αυτού του ανθρώπου αρκεί, ώστε να επιλυθεί το πρόβλημα. Στη σύγχρονη εποχή, οι ανθρώπινες σχέσεις βάλλονται και αυτός ο "κόσμος δε θ' αλλάξει", ("δε θα καλύτερέψουνε ανάμεσα στους ανθρώπους οι σχέσεις"), αν δεν υπάρξει μια συλλογικότερη προσπάθεια.

2^η δραστηριότητα

B2. α) [Ζητήθηκε ένα παράδειγμα για κάθε σχήμα λόγου]

Μεταφορές: "η εποχή της εκμετάλλευσης", "βρίσκει ένα καταφύγιο".

Εικόνες: "Στέκει ένας άνδρας κάθε βράδυ τους μήνες του χειμώνα", "στους άστεγους που μαζεύονται", "το χιόνι που... πέφτει στο δρόμο".

Επαναλήψεις: "ένα καταφύγιο τη νύχτα", "ο κόσμος έτσι δε θ' αλλάξει", "Δε θα καλύτερέψουνε ανάμεσα στους ανθρώπους οι σχέσεις", "φυλάγεις απ' τον άνεμο", "το χιόνι που προορίζονταν γι' αυτούς πέφτει στο δρόμο", "δε συντομεύει έτσι η εποχή της εκμετάλλευσης".

β) α' ενικό (ακούω): εξομολογητικό ύφος, προσωπικός τόνος, βιωματικός χαρακτήρας.

β' ενικό (φυλάγεις, διαβάσεις, μην κλείσεις): το ύφος καθίσταται προτρεπτικό, άμεσο, με διάθεση αφύπνισης και κινητοποίησης. Ευαισθητοποιεί και δημιουργεί συνθήκες διαλόγου με τον αναγνώστη.

γ' ενικό (στέκει, δεν θα αλλάξει, προορίζονταν κ.α.): γίνεται πιο τυπικό, ουδέτερο και αντικειμενικό το ύφος. Παρουσιάζει με σοβαρότητα την κατάσταση.

Η εναλλαγή προσώπων προσδίδει υφολογική ποικιλία και καθιστά το ποίημα πιο ενδιαφέρον.

3^η δραστηριότητα

B3. Ο Μπ. Μπρεχτ στο ποίημά του περιγράφει μέσα από την δική του οπτική την κατάσταση που επικρατεί στη Νέα Υόρκη, στην οποία βρίσκονται άστεγοι άνδρες. Ωστόσο, προσεγγίζει το θέμα με αισιοδοξία, καθώς φαίνεται ότι κάποιοι άνθρωποι καταφέρνουν να σωθούν από την κακοκαιρία, βρίσκοντας καταφύγιο ("βρίσκουνε καταφύγιο") με τη συμβολή ενός άνδρα. Μας προτρέπει όλους μας σε εθελοντικές δράσεις και πράξεις αλtruισμού, έτσι ώστε να βοηθηθούν όλο και περισσότεροι άνθρωποι που έχουν πραγματική ανάγκη ("μην κλείσεις το βιβλίο άνθρωπε"). Βέβαια, τονίζει πως δεν πρέπει να λησμονούμε το γεγονός ότι τέτοιες δράσεις είναι επιτακτική ανάγκη να συνεχίζονται καθημερινά, διαφορετικά το πρόβλημα δεν παύει να υφίσταται ("μα ο κόσμος έτσι δεν θ' αλλάξει").

Επιμέλεια Απαντήσεων:

Μυτιληναίος Γιάννης

Ηλιάδη Γεωργία

Θεοδωροπούλου Μεταξία

